

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

25 mai 2004

PROJET DE LOI
portant
des dispositions diverses

AMENDEMENTS

déposés en commission de la Justice

N° 1 DE M. VERHERSTRAETEN

Art. 8 (*nouveau*)

Insérer un chapitre 4, libellé comme suit :

«CHAPITRE 4

Modification des lois du 3 avril 1953 d'organisation judiciaire et du 29 novembre 2001 fixant un cadre temporaire de conseillers en vue de résorber l'arrêt judiciaire dans les cours d'appel, ainsi que de l'article 156ter du Code judiciaire.».

Document précédent :

Doc 51 **1139/ (2003/2004)** :

001 : Projet de loi portant des dispositions diverses.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

25 mei 2004

WETSONTWERP
houdende
diverse bepalingen

AMENDEMENTEN

ingediend in de commissie voor de Justitie

Nr. 1 VAN DE HEER VERHERSTRAETEN

Art. 8 (*nieuw*)

Een hoofdstuk 4 invoegen, luidende als volgt :

«HOOFDSTUK 4

Wijziging van de wetten van 3 april 1953 betreffende de rechterlijke inrichting en van 29 november 2001 tot vaststelling van een tijdelijke personeelsformatie van raadsheren teneinde de gerechtelijke achterstand bij de hoven van beroep weg te werken en alsook van artikel 156ter van het Gerechtelijk Wetboek.».

Voorgaand document :

Doc 51 **1139/ (2003/2004)** :

001 : Ontwerp van wet houdende diverse bepalingen.

N° 2 DE M. VERHERSTRAETEN

Art. 8 (nouveau)

Insérer un article 8, libellé comme suit :

«Art. 8. — Dans le tableau figurant à l'article 1er de la loi du 3 avril 1953 d'organisation judiciaire, remplacé par la loi du 20 juillet 1998 et modifié par la loi du 29 novembre 2001, en regard du siège d'Anvers, le chiffre «15» figurant dans la colonne «Présidents de chambre» est remplacé par le chiffre «17» et le chiffre «32» figurant dans la colonne «Conseillers» est remplacé par le chiffre «36».»

N° 3 DE M. VERHERSTRAETEN

Art. 9 (nouveau)

Insérer un article 9, libellé comme suit :

«Art. 9. — Dans le tableau figurant à l'article 2 de la loi du 29 novembre 2001 fixant un cadre temporaire de conseillers en vue de résorber l'arrêt judiciaire dans les cours d'appel, le chiffre «3» figurant en regard du siège d'Anvers est remplacé par le chiffre «9».»

N° 4 DE M. VERHERSTRAETEN

Art. 10 (nouveau)

Insérer un article 10, libellé comme suit :

«Art. 10. — Dans le tableau figurant à l'article 1er de la loi du 3 avril 1953 d'organisation judiciaire, remplacé par la loi du 20 juillet 1998 et modifié par la loi du 29 novembre 2001, en regard du siège d'Anvers, le chiffre «17» figurant dans la colonne «Greffiers» est remplacé par le chiffre «20» et le chiffre «9» figurant dans la colonne «Greffiers adjoints» est remplacé par le chiffre «12».»

Nr. 2 VAN DE HEER VERHERSTRAETEN

Art. 8 (nieuw)

Een artikel 8 invoegen luidende :

«Art. 8. — In de tabel die voorkomt in artikel 1 van de wet van 3 april 1953 betreffende de rechterlijke inrichting, vervangen bij de wet van 20 juli 1998 en gewijzigd bij de wet van 29 november 2001, wordt tegenover de zetel Antwerpen het cijfer «15» dat voorkomt in de kolom «Kamervoorzitters» vervangen door het cijfer «17» en wordt het cijfer «32» dat voorkomt in de kolom «raadsheren» vervangen door het cijfer «36».»

Nr. 3 VAN DE HEER VERHERSTRAETEN

Art. 9 (nieuw)

Een artikel 9 invoegen, luidende :

«Art. 9. — In de tabel die voorkomt in artikel 2 van de wet van 29 november 2001 tot vaststelling van een tijdelijke personeelsformatie van raadsheren teneinde de gerechtelijke achterstand bij de hoven van beroep weg te werken, wordt het cijfer «3» tegenover de zetel Antwerpen vervangen door het cijfer «9».»

Nr. 4 VAN DE HEER VERHERSTRAETEN

Art. 10 (nieuw)

Een artikel 10 invoegen, luidende :

«Art. 10. — In de tabel die voorkomt in artikel 1 van de wet van 3 april 1953 betreffende de rechterlijke inrichting, vervangen bij de wet van 20 juli 1998 en gewijzigd bij de wet van 29 november 2001, wordt tegenover de zetel Antwerpen het cijfer «17» dat voorkomt in de kolom «Griffiers» vervangen door het cijfer «20» en wordt het cijfer «9» dat voorkomt in de kolom «Adjunct-griffiers» vervangen door het cijfer «12» .».

N° 5 DE M. VERHERSTRAETEN

Art. 11 (nouveau)

Insérer un article 11, libellé comme suit :

«Art. 11. — *L'article 156ter, alinéa 3, du Code judiciaire est complété par les mots suivants :*

«*y compris les conseillers désignés en vertu de la loi du 29 novembre 2001 fixant un cadre temporaire de conseillers en vue de résorber l'arrêté judiciaire dans les cours d'appel.*».

N° 6 DE M. VERHERSTRAETEN

Art. 12 (nouveau)

Insérer un article 12, libellé comme suit :

«Art. 12. — *La première désignation des conseillers supplémentaires du cadre temporaire en vue de résorber l'arriéré judiciaire dans les cours d'appel, comme le prévoit la présente loi, se fera jusqu'au 31 décembre 2008.*

Par dérogation à l'article 2 de la loi du 29 novembre 2001 fixant un cadre temporaire de conseillers en vue de résorber l'arriéré judiciaire dans les cours d'appel, la première désignation des conseillers supplémentaires du cadre temporaire en vue de résorber l'arriéré judiciaire dans les cours d'appel se fera jusqu'au 31 décembre 2008.».

JUSTIFICATION

1. Historique

Il y a quelques mois, une loi a été votée à la Chambre, loi qui a permis à la cour d'appel de Mons de disposer d'un substitut du procureur général supplémentaire et qui a permis au tribunal de Charleroi de disposer de trois juges supplémentaires.

Ensuite, il a été procédé, pendant une période de trois ans, à la nomination en surnombre d'un conseiller à la cour d'appel de Mons et d'un substitut du procureur général près le parquet de cette cour.

Cette extension de cadre résultait d'une mesure objective de la charge de travail effectuée par les cours d'appel, (le rapport dit MUNAS). Il est toutefois ressorti de ce rapport que d'autres cours d'appel ne disposaient pas non plus du personnel nécessaire, dont la cour d'appel d'Anvers, où il manque 19 magistrats.

Nr. 11 VAN DE HEER VERHERSTRAETEN

Art. 11 (nieuw)

Een artikel 11 invoegen, luidende :

«Art. 11. — *Het derde lid van artikel 156ter van het Gerechtelijk Wetboek wordt aangevuld met volgende zinsnede :*

«*met inbegrip van de raadsheren aangesteld op basis van de wet van 29 november 2001 tot vaststelling van een tijdelijke personeelsformatie van raadsheren teneinde de gerechtelijke achterstand bij de hoven van beroep weg te werken.*»..

Nr. 6 VAN DE HEER VERHERSTRAETEN

Art. 12 (nieuw)

Een artikel 12 invoegen, luidende :

«Art. 12. — *De eerste aanwijzing van de bijkomende raadsheren van de tijdelijke personeelsformatie teneinde de gerechtelijke achterstand bij de hoven van beroep weg te werken zoals voorzien in deze wet zal gebeuren tot en met 31 december 2008.*

In afwijking van artikel 2 van de wet van 29 november 2001 tot vaststelling van een tijdelijke personeelsformatie van raadsheren teneinde de gerechtelijke achterstand bij de hoven van beroep weg te werken, zal de eerste aanwijzing van de bijkomende raadsheeren van de tijdelijke personeelsformatie teneinde de gerechtelijke achterstand bij de hoven van beroep weg te werken gebeuren tot en met 31 december 2008.».

VERANTWOORDING

1. Historiek

Een paar maanden geleden werd in de Kamer een wet gestemd waardoor het hof van beroep van Bergen versterkt werd met een bijkomend substituut-procureur-generaal en de rechtbank van Charleroi er 3 rechters bij kreeg.

Verder werd gedurende een periode van 3 jaar een benoeming in overtal voorzien van een Raadsheer in het Hof van Beroep te Bergen en van een substituut-procureur-generaal bij het parket van dit hof.

Deze kaderuitbreiding was het gevolg van een objectieve werklastmeting uitgevoerd door de hoven van beroep, het zogenaamde MUNAS-rapport. Uit ditzelfde rapport bleek echter dat ook nog andere hoven van beroep onderbemand waren waaronder het hof van beroep van Antwerpen waar er 19 magistraten te kort zijn.

2. Problématique de la cour d'appel d'Anvers

Le délai d'attente moyen pour la fixation des audiences devant les chambres civiles de la cour d'appel d'Anvers est en effet de 18 mois pour les chambres comptant plusieurs juges et de 12 mois pour les chambres à juge unique.

En ce qui concerne les chambres correctionnelles, la durée moyenne de la procédure à Anvers est de plus de 13 mois.

Voici un aperçu chiffré de la situation de cette cour d'appel :

- l'arriéré judiciaire en matières civile, fiscale et commerciale : 2080 affaires
- l'arriéré judiciaire en matière correctionnelle : 1177 affaires
- l'arriéré judiciaire de la chambre des mises en accusation : aucun
- l'arriéré des affaires d'assises : 130 affaires

En ce qui concerne le nombre de nouvelles affaires soumises à la Justice (*input*) en 2003:

- en matière civile, 4036 nouvelles affaires introduites ;
- en matière correctionnelle, 1968 nouvelles affaires introduites ;
- en ce qui concerne la chambre des mises en accusation, 3479 nouvelles affaires introduites ;
- en ce qui concerne la cour d'assises, 24 renvois.

Ces chiffres montrent toutefois que l'input a oscillé, au cours des cinq dernières années, de manière stable entre 24 et 25 % de l'input total en matière civile sur l'ensemble du pays.

3. Objectif

Afin de maîtriser au plus vite l'input sur base annuelle et de résorber l'arriéré dans un délai raisonnable, la ministre de la Justice a conclu, le 15 mars, un protocole de coopération avec le premier président de la cour d'appel d'Anvers afin d'en élargir le cadre.

Cette extension devrait entraîner une réduction de la durée de traitement des dossiers à 12 mois en matière civile et à 8 mois en matière pénale, ce qui représente donc un gain de 6 mois en matière civile et de 5 mois en matière pénale.

4. Proposition d'amendement

a) Extension de cadre pour les magistrats

Toutefois, dès lors que le gouvernement n'a toujours pas déposé de projet de loi au parlement et que la loi-programme à l'examen ne prévoit, qu'une prolongation de l'actuel cadre temporaire de conseillers, et ce, bien que le protocole de coopération ait déjà été conclu le 15 mars, nous proposons :

- d'ajouter 6 conseillers au cadre effectif du siège de cette cour ;

2. Problematiek van het hof van beroep te Antwerpen

De gemiddelde wachttijd voor vaststelling van de rechtsdag voor de burgerlijke kamers van het hof van beroep te Antwerpen bedraagt immers 18 maanden voor de meervoudige kamers en 12 maanden voor de enkelvoudige kamers.

Wat de correctionele kamers betreft, bedraagt de gemiddelde doorlooptijd in Antwerpen ruim 13 maanden.

Cijfermatig ziet de toestand van dit hof van beroep er als volgt uit :

- de gerechtelijke achterstand op burgerlijk, fiscaal en commercieel vlak : 2080 zaken
- de gerechtelijke achterstand correctioneel : 1177 zaken
- de gerechtelijke achterstand KI : niets
- de voorraad aan assisenzaken : 130 zaken

Wat de input van nieuwe zaken betreft :

- input burgerlijk in 2003 bedraagt 4036 nieuw ingeleide zaken
- input correctioneel in 2003 bedraagt 1968 nieuw ingeleide zaken
- input KI in 2003 bedraagt 3479 nieuw ingeleide zaken
- input hof van assisen in 2003 bedraagt 24 verwijzingen

Hieruit blijkt evenwel dat de input, gedurende de voorbije 5 jaar, stabiel schommelt tussen 24 en 25 % van de totale burgerlijke input over het ganse land.

3. Doelstelling

Teneinde zo snel mogelijk de input op jaarbasis te beheersen en de bestaande achterstand binnen redelijke termijn weg te werken sloot de minister van Justitie op 15 maart een samenwerkingsprotocol af met de eerste voorzitter van het hof van beroep te Antwerpen teneinde het kader van het hof van beroep te Antwerpen uit te breiden.

Deze uitbreiding zou moeten leiden tot een inkorting van de behandelingstijden tot 12 maanden in burgerlijke zaken en tot 8 maanden in strafzaken. Een vooruitgang dus van 6 maanden in burgerlijke zaken en 5 maanden in strafzaken.

4. Voorstel van amendement

a) Kaderuitbreiding magistraten

Aangezien echter, hoewel het samenwerkingsprotocol reeds op 15 maart werd afgesloten, de regering nog steeds geen wetsontwerp in het parlement heeft ingediend en ook deze programmawet enkel een verlenging in tijd voorziet van de reeds bestaande tijdelijke personeelsformatie van raadsheren, stellen wij voor om :

- het effectieve kader van de zetel bij dit hof uit te breiden met 6 raadsheren

– d'ajouter 6 unités au cadre temporaire de conseillers de cette cour pour une période de 4 ans.

En ce qui concerne le parquet général, aucune extension de cadre n'est prévue, dès lors que la possibilité, prévue par la loi, de désigner des substituts de complément n'a pas encore été épuisée et que le procureur général peut toujours déléguer des substituts de première instance au parquet général.

b) Extension de cadre pour le personnel des greffes et les référendaires

Dès l'instant où les nouveaux magistrats seront nommés, de nouvelles chambres pourront être créées.

Ces chambres supplémentaires doivent nécessairement entraîner un renforcement de l'effectif du greffe de la cour.

C'est pourquoi nous proposons d'élargir le cadre des greffiers à raison de :

- 3 greffiers ;
- 3 greffiers adjoints.

Enfin, l'extension du cadre nécessite également l'augmentation du nombre de référendaires, qui préparent le travail des magistrats sur le plan juridique.

Article 8

Dès lors que 6 des 12 conseillers sont nommés inconditionnellement au siège, le cadre des conseillers de la Cour d'appel d'Anvers est étoffé de 6 unités, dont 2 présidents de chambre, en vertu de la règle communément appliquée d'un président de chambre pour 3 conseillers.

Articles 9 et 12

Outre l'extension du cadre effectif des conseillers, le cadre temporaire est également augmenté de 6 unités. Le maintien de la nomination de ce cadre temporaire est subordonné à la future mesure de la charge de travail, dont les résultats doivent aboutir à la mise en place d'une solution structurelle à l'arriéré judiciaire.

La mesure de la charge de travail étant prévue aux environs de 2008, cette nomination en surnombre est valable pour une période de 4 ans. C'est pourquoi une disposition transitoire est prévue dans ce sens.

Au terme de la période de 4 ans et en fonction des résultats de la future mesure objective de la charge de travail, ces magistrats pourront être nommés par un arrêté royal délibéré en Conseil des ministres. À défaut de décision, ces magistrats en surnombre seront absorbés par le cadre permanent au fur et à mesure des vacances ou des départs naturels.

– de temporaire personeelsformatie van raadsheren bij dit hof uit te breiden met 6 eenheden voor een periode van 4 jaar.

Wat het parket-generaal betreft, wordt geen kaderuitbreiding voorzien aangezien de wettelijke mogelijkheid om toegevoegde substituten in te zetten nog steeds niet is uitgeput en aangezien de procureur-generaal steeds substituten van eerste aanleg kan delegeren naar het parket-generaal.

b) Kaderuitbreiding griffiepersoneel - referendarissen

Vanaf het ogenblik dat de nieuwe magistraten zullen aange-steld zijn, zullen nieuwe kamers kunnen opgericht worden.

Deze bijkomende kamers moeten noodzakelijkerwijs leiden tot een versterking van het griffiepersoneel van het hof.

Daarom wordt voorgesteld het kader van de griffiers uit te breiden met

- 3 griffiers
- 3 adjunct-griffiers

Tot slot noodzaakt de uitbreiding van het kader ook de stij-ging van het aantal referendarissen die het werk van de magis-traten op juridisch vlak voorbereiden.

Artikelsgewijze bespreking

Artikel 8

Aangezien 6 van de 12 raadsheren onvoorwaardelijk be-noemd worden aan de zetel, wordt het kader van raadsheren van het hof van beroep te Antwerpen met 6 eenheden uitge-breed waarvan 2 kamervoorzitters ingevolge de gebruikelijke regel van 1 kamervoorzitter voor 3 raadsheren.

Artikelen 9 en 12

Naast de uitbreiding van het effectieve kader van raadshe-ren wordt ook de tijdelijke personeelsformatie van raadsheren verhoogd met 6 eenheden. Het behoud van de benoeming van dit tijdelijk kader wordt afhankelijk gesteld van de toekomstige werklastmeting waarvan de resultaten moeten leiden tot een structurele oplossing van de gerechtelijke achterstand.

Aangezien de werklastmeting verwacht wordt tegen 2008 geldt deze benoeming in overtal gedurende een periode van 4 jaar. Er wordt dan ook in die zin een overgangsbepaling voor-zien.

Na afloop van de periode van 4 jaar en afhankelijk van de toekomstige objectieve werklastmeting zullen deze magistra-ten kunnen benoemd worden bij een in ministerraad overlegd koninklijk besluit. Bij ontstentenis van beslissing, zullen deze overtallen verdwijnen door opname in de vaste formatie naar gelang er plaatsen openvallen of door natuurlijke afvloeiingen.

L'article 152 de la Constitution dispose en effet que la magistrature assise est nommée à vie et est donc inamovible.

Article 10

Dès l'instant où les nouveaux magistrats auront été désignés, de nouvelles chambres pourront être constituées.

Ces chambres supplémentaires devront nécessairement conduire à un renforcement du personnel du greffe de la cour.

C'est pourquoi nous proposons d'étoffer le cadre des greffiers de la Cour d'appel d'Anvers de

- 3 greffiers
- 3 greffiers adjoints

Article 11

Parallèlement à l'extension du cadre des magistrats, il convient d'accroître également le nombre de référendaires. C'est pourquoi nous proposons de prendre en considération le cadre temporaire des conseillers institué par la loi du 29 novembre 2001 pour calculer le nombre de magistrats qui sert de base à la détermination du nombre de référendaires.

Artikel 152 van de Grondwet bepaalt immers dat de zittende magistratuur wordt benoemd voor het leven en dus niet afzetbaar is.

Artikel 10

Vanaf het ogenblik dat de nieuwe magistraten zullen aangesteld zijn, zullen nieuwe kamers kunnen opgericht worden.

Deze bijkomende kamers moeten noodzakelijkerwijs leiden tot een versterking van het griffiepersoneel van het hof.

Daarom wordt voorgesteld het kader van de griffiers van het hof van beroep van Antwerpen uit te breiden met

- 3 griffiers
- 3 adjunct-griffiers

Artikel 11

Parallel aan de uitbreiding van het kader van de magistraten moet ook het aantal referendarissen verhoogd worden. Daarom wordt voorgesteld de tijdelijke personeelsformatie van raadsheeren ingesteld door de wet van 29 november 2001 in aanmerking te nemen om het aantal magistraten te berekenen op basis waarvan het aantal referendarissen vastgesteld wordt.

Servais VERHERSTRAETEN (CD&V)